

HARNESSING THE POTENTIAL OF FISHERIES IN MARINE STATES

2024 RELEASE UNDER E.O. 14176

കൊച്ചി കേരള സമുദ്രത്തിലെ ഒരു പുനരീന്വയണ ശിൽപ്പരാഖ യിൽ നിതി ആധാർ വൈസ് പ്രവർത്തനം സൗകര്യമാണ് എൻഡിസി.

സമുദ്രമത്സ്യ മേഖലയിലെ വെള്ളവിളികൾ
നേരിട്ടാൻ സാങ്കേതികവിദ്യകൾ
പ്രയോജനപ്പെടുത്തണം: ബൈ

കൊച്ചി: സമുദ്രത്തിലൂടെ മേഖലയിലെ വൈദ്യുതികൾ നേരിട്ടുനൽകിയ നിർമ്മിത ബുദ്ധിപ്രോസ്സുകൾ തുടങ്ങണ സാക്ഷ്യത്തിൽ കവിതയുടെ പ്രധാനമന്ദിരം അഭ്യന്തരം നിന്നിരിയ്ക്കുന്നതാണ്.

விவிய ஸாஸ்தானாதி
லெ ஸமுஹமதஸ்வவலயிலெ
விகஸன ஸாயுதகஸ் சஷ்ட
செழுள்ளதினாயி கொட்டி கே
ரை ஸமுஹமதஸ் நவேகஸன
ஸமாபத்தின் ஸாஸ்திப்பிசு
உள்ளதலெ ஸெயிய ஸிற்பஸா
ல உங்களாகஸ் செழுக்கயாயி
ஏனு அரசேபாரா.

ମିକ୍ର ପ୍ର ସାଧୁ ତାକ ହୁଏ
ଆଜି ଫରଦାରୀ ରଖିବାର ବ୍ୟବରେ

പ്രയോജനപ്പെട്ടുതന്നുന്നതിന് ശ്രദ്ധാര്ഥം വേണം. മീനുകളും ഒരു ദിവസം കുറവാണെന്നതിനും ആ അക്കടമാണ് മാറ്റുവാനുത്തരം തത്ത്വം തന്നെ എന്നതും പറയാം. വികാസിപ്പിക്കുന്നതിനും പദ്ധതികൾ വേണ്ട മന്ത്രം വിഭാഗങ്ങൾ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. ഇങ്ങൻ കാർഷിക ഗവേഷണ കാൺസിൽ ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ അനുഭവം ഡോ. ജെ. കെ. ജോൺ, നീതി ആധാരം സോ. സെക്രട്ടറി കെ. എസ്. റോമോൾ, നീതി ആധാരം സീനിയർ ഓഫീസർ സർ ഡോ. നീലം പട്ടാർ, സംസ്ഥാന ഫിക്സറിൽ ഡയറക്ടർ ഡോ. അബ്ദീല അബ്ദുള്ള, നീതി ആധാരം സീനിയർ കൺ

സംഖ്യയ്ക്ക് ഡോ. ബബീത സി.എൻ., സി.പി.എസ്.എഫ്.ആർ.എഫ് ഡായറക്ടർ ഡോ. എ.എ. ഗോപാല കൃഷ്ണൻ എന്നിവർ ഉദ്ഘാടന സമ്പന്നിൽ സംസാരിച്ചു. സമ്മുഖമായി മേഖലയിലെ വൈ.പ്രഭുവിളികൾ, സാധ്യതകൾ, ഫീക്കറിന് സർട്ടിഫിക്കേഷൻ, വ്യാപാരബന്ധം, കയറ്റുമതി, മത്സ്യബന്ധന-സി.പി.എഫ് വ്യവസായ മേഖലകളിലെ പ്രശ്നങ്ങൾ ആട്ടണിയവ ശിൽപ്പരാലു ചർച്ച ചെയ്തു.

കേരള-സംസ്കാര സർക്കാർ തിലെ നയത്വപ്രിക്കരണ വിഭാഗം യർക്ക്, വ്യവസായ പരമ്പരാഗ്രം, ടെക്നോളജിക്കൽ എൻഡോവെഴുന്നുറ ഉന്നതത്വാദി സംഘമാണ് ശിൽപ്പ ശാലയിൽ പങ്കെടുത്തത്.

'Frontier technologies, a way to enhance fisheries sector'

TIMES NEWS NETWORK

Kochi: In keeping with the demand for fish, which is on the rise, innovative strategies to enhance productivity are required, as demand is the driving force of an economy, said NITI Aayog vice chairman Suman Bery in Kochi on Friday.

Speaking after inaugurating a high-level national workshop jointly organized by NITI Aayog, central marine fisheries research institute (CMFRI) and Kerala fisheries department, he emphasized on the role of technology as a vital growth driver. The application of frontier technologies like artificial intelligence could help address the challenges in the marine fisheries sector, he added.

Flagging concern on the increasing trend of disparity between the states, NITI Aayog member Ramesh Chand said the growth of fisheries is highly imbalanced while it is much higher in Andhra Pradesh compared to most other maritime states. "Fish production in Andhra Pradesh is 50% higher than the total production of five states, namely Gujarat, Maharashtra, Kerala, TN, and Karnataka combined," he said, adding that this must be addressed with greater attention.

He also said that the growth of demand for fish doubled in the past decade ending 2022, compared to the previous decade ending 2012. "Fisheries has a promising export share in agriculture and food commodities," Chand added.

On measures to boost seafood export, Chand proposed enhancing value addition and cutting-edge processing innovations in the sector. "Major chunks of India's unprocessed seafood including shrimps and tunas are exported mainly to Vietnam, Thailand, and Tunisia for onward re-export from there after substantial value addition. By setting up state-of-the-art processing facilities, India can harness the unexplored value-addition potential of seafood for earning greater foreign exchange," he said.

സമുദ്രത്സ്യ മേഖലയിലെ വെള്ളവില്ലി: നൂതന സാങ്കേതികവിദ്യകൾ പ്രധാനമന്ത്രി സുമൻ ബെറി

കൊച്ചി: സമുദ്രത്സ്യ മേഖലയിലെ വെള്ളവില്ലികൾ നേരിട്ടന്നതിന് നിർമ്മിത ബുഡി പോലുള്ള നൂതന സാങ്കേതികവിദ്യകൾ പ്രധാനമന്ത്രി സുമൻ ബെറി വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ സമുദ്രത്സ്യമേഖലയിലെ വികസന സാധ്യതകൾ ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിനായി കൊച്ചിയിൽ നിന്ന് അനുഭവിച്ച ഉന്നത തല ദേശീയ ശില്പശാലയിൽ ഉച്ചാംഗം ചെയ്ത സംസാരിക്കുന്നതായി തന്നെ അദ്ദേഹം.

വികസനത്തിന് ആകാം തുട്ടന തിൽ സാങ്കേതികവിദ്യകൾക്ക് വിലയ പണം. മത്സ്യത്തിനാളുള്ള ആവശ്യകത വർദ്ധിക്കുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ ഉല്പാദനക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനാളുള്ള ശ്രമങ്ങൾ ആവശ്യമാണ്. എത്രയും സമ്പദവ്യവസ്ഥയും പരിപ്പിക്കുന്നത് ആവശ്യകതയാണ്. കേരളം പല കാര്യത്തിലും മുൻപന്തിയിലുണ്ടാം അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. മത്സ്യമേ

സിന്റ്രോഫ്റ്റോർഹൈയിൽ നടന്ന ദേശീയ ശിൽപ്പശാല നിന്ന് ആധുനികവും മുൻപുള്ളിയും ഉച്ചാംഗവും ചെയ്യുന്ന വലയിലെ വളർച്ചയുടെ കാര്യത്തിൽ സംസ്ഥാനങ്ങൾ തമ്മിൽ വലിയ അന്തരരാജ്യാന്തരം തെന്നു നിന്നിരുന്നു. അംഗം ഫ്രോം രംഗ് ചന്ത് ചുണ്ടിക്കാട്ടി.

ഇന്ത്യൻ കാർഷിക ഗവേഷണകൗൺസിൽ ഡെപ്പാർട്ട് ഡയറക്ടർ ഐന്റർ ഡോ. ജേ. കെ. ജേ. നിന്റെ ആധുനിക ജോഡിക്ക് സെക്രട്ടറി കെ. എസ്. റേജിമോൻ, നിന്റെ ആധുനിക സീനിയർ അഡിസ്യർ സർ ഡോ. നീലം പട്ടേൽ, സംസ്ഥാന പ്രിഷറിന് ഡയറക്ടർ ഡോ. ശില്പശാലയിൽ പങ്കെടുത്തു.

അദ്ദേഹം നിന്റെ ആധുനിക കാർഷിക കാര്യക്രമങ്ങൾ ഡോ. എ. എ. ശാഹും എന്നിവർ ഉച്ചാംഗവും സംബന്ധിച്ചിൽ സംസാരിച്ചു.

കേരളത്തിന് പൂരം, പശ്ചിമ ബംഗാൾ, ഓഡിഷ, ഗുജറാത്ത്, മഹാരാഷ്ട്ര, ഗോവ, കർണ്ണാടക, ആസ്സാറുപ്പേര്, തമിഴ്നാട് എന്നീ തീരദേശ സംസ്ഥാനങ്ങളും ആൻഡമാൻ നികോഡമാറും ദേശീയ ശില്പശാലയിൽ പങ്കെടുത്തു.

AI could help address challenges in marine fisheries, says NITI Aayog Vice Chairman

The Hindu Bureau

KOCHI

The application of frontier technologies like Artificial Intelligence (AI) could help address challenges in the marine fisheries sector, Vice Chairman of NITI Aayog Suman Bery said in Kochi on Friday, while emphasising the role of technology as a vital growth driver in the 'sunrise' sector.

Speaking after inaugurating a national workshop on the potential for developing the fisheries sector in different States, organised jointly by NITI Aayog, ICAR-Central Marine Fisheries Research Institute (CMFRI) and Kerala Fisheries department at CMFRI in the city, he stressed the importance of understanding the dynamics of demand to prioritise production strategies.

Rise in demand

Given that demand for fish was on the rise, innovative strategies to enhance productivity were required, said Mr. Bery.

The workshop discussed issues facing the

NITI Aayog Vice Chairman
Suman Bery

fisheries sector, the need to develop tailored strategies and to forge partnerships between coastal States to address challenges and to explore growth prospects.

Disparity in production

Flagging concerns over the increasing disparity between States in fish production, member of NITI Aayog Ramesh Chand said the production of Andhra Pradesh was 50% higher than the combined production of five States, Gujarat, Maharashtra, Kerala, Tamil Nadu and Karnataka.

There was tremendous scope for all States, since

demand for fish doubled in the decade ending 2022, compared to the decade before that.

Moreover, the fisheries sector has a promising export share among agriculture and food commodities.

Value addition

He proposed the augmenting of value addition and the need for cutting-edge processing innovations in the sector.

"A major chunk of India's unprocessed seafood, including shrimp and tuna, is exported mainly to Vietnam, Thailand and Tunisia for onward re-export from there after substantial value addition.

"By setting up of state-of-the-art processing facilities, India can harness the unexplored value-addition potential of seafood for earning greater foreign exchange.

"Partnerships between fishers and the industry, investment and marketing, too were needed," said Mr. Chand.

The Deputy Director General of Indian Council of Agricultural Research

(ICAR) J.K. Jena cited the need to explore the untapped potential of oceanic and deep sea resources. The estimated harvestable potential of 2.1 million metric tonnes (MT) of oceanic and deep sea resources offered a potential new frontier for commercial fisheries, he said and emphasised the importance of ensuring quality and also enhancing skill of stakeholders to utilise the prospects of deep sea fishing.

Representatives from West Bengal, Odisha, Andhra Pradesh, Gujarat, Maharashtra, Goa, Karnataka, Tamil Nadu, Kerala and Andaman and Nicobar took part in the discussions.

An array of key stakeholders, including policy-makers from the Central and State governments, industry experts and researchers too attended the workshop.

NITI Aayog Joint Secretary K.S. Rejimon, Senior Advisor Neelam Patel, Senior Consultant Babitha Singh and CMFRI Director A. Gopalakrishnan were among those who spoke.

സംഭവ്യവസ്ഥയെ ചലിപ്പിക്കുന്നതിൽ കേരളം മുൻപന്തിയിൽ: സുമൻ ബെറി

ඛත්‍යවාසි

സമാർപ്പിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ കേരളം മുൻപത്തിലി ലാണെന്ന് നിതി ആദ്യാർ വൈസ് ചെയർമാൻ സുമൻ ബബറി. സമുദ്രമണ്ഡലത്തിലെ വല്ലവിളികൾ നേരിട്ടുന്നതിന് നിർമ്മിതബഹിപോലുള്ള നൃതന സാങ്കതികവിദ്യകൾ പ്രധാജന പ്ലക്കത്തണ്ണെന്നും അദ്ദേഹം പറയ്ക്കു. കേരള സമുദ്രമണ്ഡലത്തിലെ സ്ഥാപനത്തിൽ (സിഗ്റിഫ്രൂമ്പ് ഫോറെഞ്ച്) ഉന്നതല്ല ഓഫീസ്

ശ്രീത്തേസ്വരാല ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യു
ക്കുന്നവർക്ക് അനുഭവിക്കാം

മുന്താദ്ദുന്നുമാണ് സംഗ്രഹിക്കാൻ. ഇന്ത്യൻ കാർഷിക ശവശാല കൗൺസിൽ ഡെപ്പാട്ട്മെന്റ് ഡയറക്ടർ ജനറൽ ഡയറക്ടർ എം. ജേ. കെ. ജേന, നീ തി ആധുയാഗ് ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറി കെ. എസ് റേജിമേണ്ട്, നീതി ആധുയാഗ് സിനിയർ അധ്യവൈ സർ ഡോ. നീലം പട്ടേൽ, സം സ്ഥാന പരിഷറിസ് ഡയറക്ടർ ഡോ. അദില അബ്ദുള്ള, നീതി ആധുയാഗ് സിനിയർ കൺസൾട്ടന്റ് ഡോ. ബബീത സിങ്ക്, സിന്റി

ଏହିପରିମାଣରେ ଯାଇବାକୁଠିଲେ ଯେବା
ଏହି ଶୋବାଳକୁଣ୍ଡଳ ଏଣିବାର ଉଚ୍ଚ
ଅନୁଷ୍ଠାନ କାହା ପାଇଁ କାହାରେ କାହାରେ ?

നിതി ആയോഗ്, സിവിലിന്റെ പദ്ധതികൾക്കു, സംസ്ഥാന പരിഷറ്റി സ് വകുപ്പ് എന്നിവ ചേർന്നാണ് ശി രിപ്പബ്ലിക്കിപ്പിച്ചത്. കേരള തത്ത്വപ്പൂർവ്വമെ പദ്ധതി ബംഗാൾ, ദിധിപ്പ, ഗുജറാത്ത്, മഹാരാഷ്ട്ര, ഗോവ, കർണ്ണാടകം, ആറുഡിപ്പാട് ശ്രീ, തമിഴ്നാട് എന്നി തിരഞ്ഞെ സം സ്ഥാനങ്ങളും ആറിയമാൻ നി ക്കൊബാറാം പഞ്ചാബി.

**സമുദ്രമണ്ഡല മേഖലയിലെ വൈദ്യുതികൾക്ക് നേരിട്ടൽ
നൂതന സാങ്കേതികവിദ്യകൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്തൽ: സുമർ ബെറി**

സമുദ്രത്സു മേഖലയിൽ സാങ്കേതികവിദ്യകൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്തണം

കൊച്ചി • സമുദ്രത്സുമേഖല തിലെ വെള്ളവിഭിന്നകൾ നേരിട്ടുന്നതിന് നിർമ്മിത ബുഖി പോലുള്ള നൃതന സാങ്കേതികവിദ്യകൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്തണമെന്ന് നീതി ആധ്യാത്മ വൈസ് ചെയർമാൻ സുമൻ ബെറി. വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ സമുദ്രത്സുമേഖലയിലെ വികസന സാധ്യതകൾ ചർച്ച ചെയ്യുന്ന തിനായി കൊച്ചി കേന്ദ്ര സമുദ്രത്സു ഗവേഷണ സ്ഥാപനത്തിൽ സംഘടിപ്പിച്ച ശിൽപ ശാല ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യുകയായിരുന്നു അദ്ദേഹം.

വികസനത്തിന് ആകം കൂട്ടുന്നതിൽ സാങ്കേതികവിദ്യകൾക്ക് വിലയ പകുണ്ട്. മത്സ്യത്തിനുള്ള ആവശ്യകത വർധിക്കുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ ഉൽപ്പാദനക്ഷമത വർധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ശുമാൻ അവശ്യമാണ്. ഏതൊരു സമ്പദവ്യവസ്ഥയും ചലിപ്പിക്കുന്നത് ആവശ്യകതയാണ്. കേരളം പലകാരൂത്തിലും മുൻപത്തിയിലാണെന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

കേരളത്തിന് പുരാമെ, പശ്ചിമ ബംഗാൾ, ഓഫീഷ്, ഗുജറാത്ത്,

സുമൻ ബെറി

മ. റോറോൺ സുമൻ ബെറി, കർണ്ണ കാക, ആസ്യപുരേഷ്, തമിഴ്നാട് എന്നീ തീരദേശ സംസ്ഥാനങ്ങളും ആൻഡമാൻ കൊമാൻ നികോബാരും ദേശിയ ശിൽപശാലയിൽ പങ്കെടുത്തു.

നീതി ആധ്യാത്മ അംഗം പ്രധാനമന്ത്രി ചന്ദ്ര ഹന്തുൻ കാർഷിക ഗവേഷണ കൗൺസിൽ ഡെപ്പാറ്റീ ഡയറക്ടർ ജനറൽ ഡോ. ജേ. കെ. ജേന, ജോയിൻ സെക്രട്ടറി കെ.എസ് റേജിമോൻ, സീനിയർ അഡ്യോസർ ഡോ. നീലം പട്ടേൽ, പിഷ്ടിന് ഡയറക്ടർ ഡോ. അദീല അബ്ദുള്ള, സീനിയർ കൺസൾട്ടന്റ് ഡോ. ബബിത സിങ്ക്, സി.എം.എഫ്.ആർ.എ ഡയറക്ടർ ഡോ. എ. ഗോപാലകൃഷ്ണൻ സംസാരിച്ചു. നീതി ആധ്യാത്മ, സി.എം.എഫ്.ആർ.എ, സംസ്ഥാനപിഷ്ടിന് വകുപ്പ് എന്നിവർ സംയുക്തമായാണ് ശിൽപശാല സംഘടിപ്പിച്ചത്.

തിരോദ്ധേ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ സമുദ്രമത്സ്യമേഖലയിലെ വികസന സാധ്യതകൾ ചർച്ച ചെയ്യുന്ന ദേശീയ ശിൽപ്പശാല കൊച്ചിയിൽ നിന്നി ആയോഗ് വൈസ് ചെയർമാൻ സുമൻ ബവറി ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യുന്നു. നിതി ആയോഗ് സീനിയർ അഡിബാസൻ ഡോ. നീല. പട്ടേൽ, എറി സി എ ആർ - സി എ. എഫ് ആർ എറു ഡയറക്ടർ എ ഗോപാലകൃഷ്ണൻ, ഇന്ത്യൻ കാർഷിക ഗവേഷണ കൗൺസിൽ ഐപ്പുട്ടി ഡയറക്ടർ ജനറൽ ഡോ ജേ.കെ ജേത, നിതി ആയോഗ് അംഗം, പ്രോഫ. രമേഷ് ചന്ദ്ര, ജോയിൻ്റ് സെക്രട്ടറി കെ എസ് റേജിമോൻ, സംസ്ഥാന ഫിഷറിസ് വകുപ്പ് ഡയറക്ടർ അഭിലീ അബ്ദുള്ള എന്നിവർ സമീപം.

‘സമുദ്രമത്സ്യ മേഖലയിലെ വികസനത്തിന് നിർമ്മിത ബുദ്ധി പ്രയോജനപ്രവർത്തനം’

കൊച്ചി • സമുദ്രമത്സ്യ മേഖലയിലെ വെല്ലുവിളികൾ നേരിട്ടുന്നതിന് നിർമ്മിത ബുദ്ധി ഉൾപ്പെടുത്തുന്നു. തന്നെ സാങ്കേതികവിദ്യകൾ പ്രയോജനപ്രവർത്തനങ്ങളെ നിതി ആയോഗ് വൈസ് ചെയർമാൻ സുമൻ ബവറി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. തിരോദ്ധേ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ സമുദ്രമത്സ്യ മേഖലയിലെ വികസന സാധ്യതകൾ ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിനായി സിറൈസ് പ്രാഥമ്യം ആയോഗിൽ നിന്നു ദേശീയ ശിൽപ്പശാല ഉദ്ഘാടനം. ചെയ്യുകയായിരുന്നു അദ്ദേഹം. മത്സ്യമേഖലയിലെ വളർച്ചയുടെ കാര്യോത്തരിൽ സംസ്ഥാനങ്ങൾ തമിൽ വലിയ അന്തരമുണ്ടു് നിതി ആയോഗ് അംഗം, പ്രോഫ. രമേഷ് ചന്ദ്ര ചുണ്ടിക്കാട്ടി.

ഇന്ത്യൻ കാർഷിക ഗവേഷണ കൗൺസിൽ ഡയറക്ടർ ജനറൽ ഡോ. ജേ.കെ. ജേത, നിതി ആയോഗ് ജോയിൻ്റ് സെക്രട്ടറി കെ. എസ്. റേജിമോൻ, നിതി ആയോഗ് സീനിയർ അഡിബാസൻ ഡോ. നീല. പട്ടേൽ, സംസ്ഥാന

ഫിഷറിസ് ഡയറക്ടർ ഡോ. അഭിലീ അബ്ദുള്ള, നിതി ആയോഗ് സീനിയർ കൺസൾട്ടന്റ് ഡോ. ബബുതീ സിങ്ക്, സിറൈസ് പ്രാഥമ്യം ആയോഗിൽ ഡയറക്ടർ ഡോ. എ. ഗോപാലകൃഷ്ണൻ എന്നിവർ പ്രസംഗിച്ചു.

നിതി ആയോഗ്, സിറൈസ് പ്രാഥമ്യം, സംസ്ഥാന ഫിഷറിസ് വകുപ്പ് എന്നിവർ ചെർന്നാണു പരിപാടി സംഘടിപ്പിച്ചത്. സമുദ്രമത്സ്യ മേഖലയിലെ വെല്ലുവിളികൾ, സാധ്യതകൾ, ഫിഷറിസ് സർട്ടിഫിക്കേഷൻ, വ്യാപാരവും, കയറ്റുമതി, മത്സ്യബന്ധന-സിഹിയ വ്യവസായ മേഖലകളിലെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ തുടങ്ങിയ വിഷയങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്തു. കേരളം, പശ്ചിമ ബംഗാൾ, ഒധിഷ, ഗുജറാത്ത്, മഹാരാഷ്ട്ര, ഗോവ, കർണ്ണാടക, ആന്ധ്രപ്രദേശ്, തമിഴ്നാട്, ആൻധ്രാപ്രദേശ്-നികോബാരാർ എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള പതിനിയിക്കൾ ശിൽപ്പശാലയിൽ പങ്കെടുത്തു.

സമുദ്രത്തു റംഗത്തെ വെല്ലുവിളിക്ക് നിർമ്മിതബൃദ്ധി പരിഹാരം: സുമൻ ബെറി

കൊച്ചി: സമുദ്രത്തു മേഖലയിലെ വെല്ലുവിളി നേരിടാൻ നിർമ്മിതബൃദ്ധിയുടെ മുള്ളൂള നൂതനസാങ്കേതികവിദ്യകൾ അനിവാര്യമെന്ന് നിതി ആധാർ വൈസ് ചെയർമാൻ സുമൻ ബെറി പറഞ്ഞു. വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ സമുദ്രത്തു മേഖലയിൽ വികസനസാധ്യതകൾ ചർച്ചചെയ്യാൻകൊച്ചി കേന്ദ്ര സമുദ്രത്തു ഗവേഷണസംഘാപനത്തിൽ (സി.എം.എഫ്.ആർ.ആർ) സംഘടിപ്പിച്ച ഓഫീസ് ശില്പശാലയിലൂടെ ചെയ്യുന്നതായിരുന്നു അദ്ദേഹം.

ഇന്ത്യൻ കാർഷിക ഗവേഷണ കൗൺസിൽ ഡോ.പട്ടിധനരകുർജൻ ജനറൽ ഡോ. ജെ.കെ.ജെന, നിതിന്റെയോഗജോയിന്റെ സംസ്കൃതീകരിക്കുന്ന എസ്.റീ.ജി.മോൻ, സീനിയർ അഡിബുസർ ഡോ. നീലം പട്ടേൽ, സംസ്ഥാന പിഷ്ടിന്റെ ഡോ. അദീല അബ്ദുള്ള, നീ

ଓഫീസ് ശില്പശാലയിൽ ആധാർ വൈസ് ചെയർമാൻ സുമൻ ബെറി ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യുന്നു

അന്ത്യ മുന്നിൽ

മത്സ്യമേഖലയിലെ വളർച്ചയുടെ കാര്യത്തിൽ സംസ്ഥാനങ്ങൾ തമ്മിൽ വലിയ അന്തരേഖാ സഭന്നന്തിനിതിയോഗം അംഗം പ്രാപ്തം. രഘേഷ് ചന്ദ്ര പറഞ്ഞു. ഇക്കാര്യത്തിൽ ആസ്യപ്രദേശം വളരെ മുന്നിലാണ്. മുജറാത്ത്, മഹാരാഷ്ട്ര, കേരളം, തമിഴ്നാട്, കർണ്ണാടക എന്നിവിടങ്ങളിൽ

ലെ മൊത്തം മത്സ്യാത്പാദന തേക്കാശം 50 ശതമാനം മുകളിലാണ് ആസ്യയിലേത്. ഈ അസ്ഥാലിതാവസ്ഥ പരിഹരിക്കണം. മത്സ്യ ആവശ്യകത 2012 മുതൽ 2022 വരെയുള്ള ഒരു കാര്യത്തിൽ മുൻദൂരക്കേതെക്കാൾ കുറയ്ക്കാൻ മുൻവിച്ചായും പറഞ്ഞു.

തിങ്കളോഗിസ്റ്റിനിയർ കൺസൾട്ടന്റ് ഡോ. ബബുത സിംഗ്, ഡോ.

എ.ഗോപാലകൃഷ്ണൻ എന്നിവർ പ്രസംഗിച്ചു.

സമുദ്രത്സു മേഖലയിൽ സാങ്കേതികവിഭ്യ പ്രധാനമന്ത്രി നിൽകുളം: നിൽകുളം വൈസ്‌ചെയർമാൻ

കൊച്ചി: സമുദ്രത്സു മേഖലയിലെ വൈസ്‌പ്രസിറ്റികൾ നേരിട്ടുന്നതിന് നിർമ്മിത ബുദ്ധി പോലുള്ള നൂതന സാങ്കേതികവിഭ്യകൾ പ്രധാനമന്ത്രിയുടെബന്ധന നിൽകുളം അഭ്യാസം ഏവാം ചെയർമാൻ സുഖൻ ബെബി. വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ സമുദ്രത്സുമേഖലയിലെ വികസന സാധ്യതകൾ ചെയ്യുന്നതിനായി കൊച്ചിക്കുറെ സമുദ്രത്സു ഗവർണ്ണറാം സ്ഥാപനത്തിൽ (സി.എം.എൽ.എഫ്) സാംഗ്രാഫിക്സ് ഉന്നതല ദേശീയ നിർമ്മാണ ഉദ്ഘാടനം. ചെയ്യുകയായിരുന്നു അദ്ദേഹം. വികസനത്തിന് ആക്കുള്ളം സാങ്കേതികവിഭ്യക്കുന്നതിൽ ബലിയ പക്കാട്. മണ്ണം നിലനിൽക്കുന്ന ആവശ്യകത വർദ്ധിക്കുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ ഉൽപ്പാദന കൂടുതൽ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമങ്ങൾ ആവശ്യമാണ്. ആദ്ദോഹം സംസ്ഥാനത്തിനുള്ളൂടെ ചെയ്യുന്ന പരിപാടികൾക്കും മണ്ണം നിലനിൽക്കുന്നതിൽ ബലിയ പക്കാട്. മുൻപനിധിലാജാ നിൽകുളം അദ്ദോഹം പരിപാടി.

മത്സ്യമേഖലയിലെ വളർച്ചയുടെ കുറുക്കുന്നത് ആവശ്യകതയാണ്. കുറുക്കുന്നത് ആവശ്യകതയിലും, മുൻപനിധിലാജാ നിൽകുളം അദ്ദോഹം പരിപാടി.

സമുദ്രത്തു വേലയിലെ വള്ളവിളികൾ നേരിട്ടുന്നതിന് സാങ്കേതികവിഭക്തൾ പ്രയോജനപ്പെട്ടുത്തണ്ണം

கொடி: ஸமுஹஸ் கவுல
யிலை வாழ்விலிகிள் கெள்கு
நதிர் திமித வழவி ஹூ
லுக்கு நுதன சாகேதிகாவி
ஒகுக்கி ராஜாவானப்படியான
கண்ணினி அங்கூரி வைப்பு
கையஞ்சன் ஸுகார் கணி,
விரிய ஸ-ஸாவனன்ஜிலை
ஸமுஹஸ் வைப்புலை வி
குபா ஸாயுதகம் பாபு சொ
ஷுக்காதிகாவி கொடி கேட்ட
ஸமுஹஸ் ஶாவுக்கா ஸாய
காவனிக் (பிரா-ஏர்ப்பா
ஷ்ட) ஸாப்பிள்பு உறுதை
ல வீசுக் கிள்க்குலா ரத்து
கை சொய்க்குக
யாயிவுக்கு அங்கு-ா. விகுப
நதிர் அகாக்குப்பாதின்
சாகேதிகாவிலுக்குக் கிலும்
பகுதி. மனுதிக்குது அ
வகுக்கு வாய்க்குக்கா ஸாய
ஷு திதி உற்கவங்கமுத
வாய்ப்பிலுக்குதிக்குது ஶத
ாகி அநுஷ்மான். ஆகுதை
வு ஸாவுக்காபாய்வு- பாபி
பூக்குக்காய் அங்குக்காய
ன். கோரு பகுதி மறியு-

സിലവാർക്കുമ്പുള്ളവയിൽ നന്നാ കണ്ണിയ ശിൽപ്പങ്ങളെ നിന്തി ആര്യാർ വൊസ് പചയിക്കാൻ സ്വത്ത് എന്നും ത്രജ്യാടനം ചെയ്യുന്നു.

என்னவீட்டுக்கூட்டு வேய வாணிகம் செய், விலையும் குறைவாக யதைக் கூட்டு வேய ஏது மொழியங்கு கண்ணல் ஏற்றுவிவரம் ஒத்துவாட்ட சொக்கநில் சுப்பாவிட்டு. நீதி அரசுவைச், விலையும்

പ്രാഥമിക സംശയത പി കുറിപ്പ് വകുപ്പ് എന്നിവർ സം യൂക്തതായാണ് സംബലിപ്പിച്ച ത.

ମହାଯାଦ୍ରୁ, ଶୋଵ, କର୍ଣ୍ଣାଙ୍କ
କ, ଆତ୍ମସ୍ୟପରିଚ୍ୟ, ତଥିଶିଳ୍ପା
କ ଏବଂ ତିରତେଜ ସାଧନାକ
ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଆତ୍ମନିଯାହାନ୍-ତିକେବୁ
ବୀର୍ଯ୍ୟା ଦେଖିଯ ଶିଳ୍ପଶାଲା
ଯିତି ପରିଦ୍ୱାତ୍ୟ.

Mathrubhumi

മാതൃഭൂമി

വയ്യോജനങ്ങൾ കുടുമ്പം: കൊരളം ബെക്കാക്കാര്യം ചെയ്യുന്ന നീതി മാതൃകയാക്കാം-സുമൻ ബൈറ്റി

● തിരഞ്ഞെ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ സമുദ്രത്തിൽ മേഖലയിലെ വികസന സാധ്യതകൾ ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിനായി സി.എം.എപ്പ്.എൻ.ബൈറ്റി.യിൽ നടന്ന ഓൺലൈൻ ശില്പശാല നീതി ആധാർ ബൈസ് ചെയ്യാൻ സുമൻ ബൈറ്റി ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യുന്നു.

കൊച്ചി ▶ ഇന്ത്യാംബുദ്ധിൽ വയ്യോജനങ്ങൾ കുടുമ്പം എന്ന വിഷയത്തെ കേരളം എങ്ങനെ നേരിട്ടുമ്പു എന്നത് പ്രധാനമാ ബന്ന് നീതി ആധാർ ബൈസ് ചെയർമാൻ സുമൻ ബൈറ്റി. കേരളം പല മേഖലകളിലും മുൻപന്തിയിലാണ്. അതുകൊണ്ടു തന്നെ വയ്യോജനങ്ങളുടെ വിഷയം സംസ്ഥാനം കൈകൊരും. ചെയ്യുന്നതും നൈയാബന്നത് മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളാക്ക് മാതൃകയായിത്തിക്കും.

സമുദ്രത്തിൽ മേഖലയിലെ വികസന സാധ്യതകൾ ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിനായി കൊച്ചി കേന്ദ്ര സമുദ്രത്തിൽ ശില്പശാലയായിൽ സംഘടിപ്പിച്ച ഉന്നത

തല ഓൺലൈൻ ശില്പശാല ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യുകയായിരുന്നു അദ്ദേഹം.

നീതി ആധാർ അംഗം പ്രൊഫ. റമേഷ് ചന്ദ്രൻ, ഇന്ത്യൻ കാർഷിക ശവേഷണ കൗൺസിൽ ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ ഇന്ത്യൻ ഡോ. ജേ.കെ. ജേന, നീതി ആധാർ ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറി കെ.എസ്. റാജീവ് മോൻ, നീതി ആധാർ സീനിയർ ഉപദേശക ഡോ. നീലാ. പട്ടേൽ, സംസ്ഥാന പിഷ്ടിന്റെ ഡയറക്ടർ ഡോ. അഡീല അബ്ദുള്ള, നീതി ആധാർ സീനിയർ കൺസൾട്ടന്റ് ഡോ. ബബുത സിങ്ക്, സി.എം.എപ്പ്.എൻ.ബൈറ്റി. ഡയറക്ടർ ഡോ. എ. ഗോപാലകൃഷ്ണൻ എന്നിവർ പ്രസംഗിച്ചു.

NITI Aayog V-C bats for AI to counter challenges in marine fisheries

Our Bureau

Kochi

NITI Aayog Vice-Chairman Suman Bery has underscored the importance of frontier technologies like artificial intelligence in tackling the challenges in the marine fisheries sector and said that technology is a vital growth driver. It is crucial to understand the dynamics of demand for prioritising production strategies, Bery said, adding that demand is the driving force of the economy. "Given that demand for fish is on the rise, innovative strategies to enhance productivity are required", he said.

He was inaugurating a high-level national workshop jointly organised by NITI Aayog, ICAR-Central Marine Fisheries Research Institute, and Kerala Fisheries Department at CMFRI on Friday. The workshop was held to discuss relevant issues in marine fisheries,

Suman Bery,
Vice-Chairman, Niti Aayog

develop tailored strategies and forge partnerships between the coastal States to address the challenges and explore the prospects.

Flagging concern on the rising trend of disparity between the States, NITI Aayog member Ramesh Chand said the growth of fisheries is highly imbalanced. He said it is much higher in Andhra Pradesh compared to most other maritime States. Fish production in Andhra Pradesh is 50 per cent higher than the total

production of Gujarat, Maharashtra, Kerala, Tamil Nadu and Karnataka combined. This has to be addressed with greater attention, he said.

VALUE ADDITION

The growth of demand for fish doubled in decade ending 2022, compared to the previous decade ending 2012. Fisheries has a promising export share in agriculture and food commodities, Chand said.

On measures to boost seafood exports, he proposed enhancing value addition and cutting-edge processing innovations. Major chunks of India's unprocessed seafood including shrimps and tunas are exported mainly to Vietnam, Thailand and Tunisia for onward re-export from there after substantial value addition. By setting up of state-of-the-art processing facilities, India can harness the unexplored value addition potential of seafood for earning greater foreign exchange", he said.

സമുദ്ര മത്സ്യവേലയിൽ എ.എ പോലുള്ള സാങ്കേതികവിദ്യ പ്രയോജനപദ്ധതിയാണ് -നിതി ആധ്യാത്മിക വൈസ് ചെയർമാൻ

கிடைவு: ஸமூஹ மனுங்களையிலே
வெழுவுதிகர் என்கிறான்தின் நிர்வாக
வெற்றி பொறுத்த நூதன
ஸாக்கதிகவிழுக்கச் சூழலை
பைபுக்குண்ணமென்று நிதி ஒத்து
யோசனை வெவச் செய்கிறான் ஸு
ஞ் வெளி.

விவிய ஸாஸ்யானண்டிலெல்
ஸமூக மன்றமும்வெளியிலெல் விக்
ஸன ஸாயுதகசி பரிசு வெற்று
வீ கொழு கெறு ஸமூக மன்ற
வெவ்வேள ஸாபந்தனித் (ஸி.
எஃ.ஏ.ஏ.பி.ஏ.ஏ.ஏ) ஸாலக்டிபி
சு உடன்தெல வேஷிய கிர்வெலா
ல ஒர்ஜாவாடங் வெற்றுக்காடுவிரு
யு அங்கெடி.

ഈ കൗൺസിൽ നിലനിൽക്കുന്നതിൽ വളരെയധികം പങ്ക് അനുഭവിച്ചു.

திருவெல ஸங்காணமேலை ஸமூக மத்துமேவெலயிலை விகாஸன ஸாயுதகஶ் பர்சு பெறும் எச்சிய ஸிறப்பால கொழியிட்ட நிதி ஆயோர் வெள் பெற்றொன் ஸுகும் வெளி உள்ளடக்க பெறும்

யാക്കുർ ജനറൽ ഡോ എസ്.എക്സ്, എസ്, ടിമി ആധ്യാത്മിക ജോയ്‌സ് സെക്രട്ടറി കെ.എസ്. റേജി ഹൗൽ, തിരുവാട്ടുപുരം നഗരി

യർ അമേരിക്കൻ ഡോ. നിലം
പട്ടേൽ, സംസ്ഥാന പ്രിംസിപ്പ്
ധയിക്കുന്ന ഡോ. ആറീല അബ്ദു
ല, തിരു അധ്യാർ തിരുവാർ

കുണ്ടം കുട്ടൻ്റ് ഡോ. ബബുര
സിങ്ക്, സി.എം.എഫ്.ആർ.എ
ധയരക്കുർ ഡോ.എ. ഗോപാല
കുമാർ എന്നിവർ താംസ്യവിജ്ഞ.